

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **T. V. C.**, zastoupen Mgr. Ivem Šotkem, advokátem se sídlem Ostružnická 6, 779 00 Olomouc, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 1. 2017, č. j. MV-11996-2/OAM-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 5. 2017, č. j. 62 Az 6/2017 - 28, o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalobce **se nepřiznává** odkladný účinek.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím ze dne 27. 1. 2017, č. j. MV-11996-2/OAM-2017 (dále jen „napadené rozhodnutí“), žalovaný zastavil řízení o třetí žádosti žalobce (ze dne 17. 1. 2017) podle § 11a odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění rozhodném pro posuzovaný případ (dále jen „zákon o azylu“). Žalobce neuvedl ve své další opakované žádosti o mezinárodní ochranu žádné nové skutečnosti, nepoukázal na žádnou podstatnou změnu okolností jeho případu a ani správní orgán neshledal takové nové skutečnosti či okolnosti, na jejichž základě by bylo možné se důvodně domnívat, že by byl vystaven pronásledování nebo hrozbě vážné újmy.

[2] Žalobu proti posledně uvedenému rozhodnutí žalovaného zamítl krajský soud rozsudkem ze dne 18. 5. 2017, č. j. 62 Az 6/2017 - 28 (dále jen „napadený rozsudek“). Po shrnutí skutečností vyplývajících ze spisového materiálu soud konstatoval, že žalobce zcela shodně jako v předcházejících řízeních o udělení mezinárodní ochrany uvedl jako důvod žádosti, že nemá žádné finanční prostředky, aby se mohl vrátit do Vietnamu a že jeho manželka ve Vietnamu asi žije s nějakým jiným mužem, jeho děti mají své vlastní rodiny, a

proto on by ve Vietnamu neměl kde a s kým bydlet. Důvody uváděné žalobcem v řízení před správním orgánem nejsou azylově relevantními důvody podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, a nevypovídají nic o tom, že by u žalobce od podání předchozích žádostí došlo k podstatným změnám a okolnostem ve vztahu k hrozbě vážné újmy. Žalobce opakovaně shodně tvrdil důvody, které nesouvisí s žádnou formou pronásledování, ani netvrdil, že v zemi jeho původu došlo ke změně, kdy by tu byla obava z možného pronásledování nebo hrozby vážné újmy. Je přitom zřejmé, že žalovaný správní orgán se otázkou vnitřní situace v zemi původu zabýval, byť jeho odůvodnění je v tomto rozsahu stručné.

[3] Krajský soud dále vymezil, v jakých případech je možné udělit doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu a uzavřel, že obtížnost soužití s rodinou a začlenění do společnosti po mnohaletém životě v cizině v žádném případě nelze podřadit pod důvody udělení doplňkové ochrany. Nepřisvědčil ani námitce ohledně humanitárního azylu, neboť správní orgán s ohledem na žalobcem tvrzené skutečnosti neměl důvod se touto formou mezinárodní ochrany zabývat a zcela správně po vyhodnocení tvrzených důvodů dospěl k závěru, že jsou dány podmínky pro zkrácené řízení dle § 11a odst. 3 zákona o azylu.

II. Návrh na odkladný účinek

[4] Nejvyšší správní soud obdržel ve výše nadepsané věci dne 1. 6. 2017 kasační stížnost žalobce (dále jen „stěžovatel“), kterou se domáhá zrušení shora označeného rozsudku krajského soudu. Současně stěžovatel podal návrh na přiznání odkladného účinku dle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatel odůvodnil tak, že pokud by zdejší soud nepřiznal kasační stížnosti odkladný účinek, utrpěl by stěžovatel újmu, která by byla výrazně vyšší než újma, která by přiznáním odkladného účinku hrozila jiným osobám. Tuto újmu spatřuje v nemožnosti návratu do České republiky, pokud by jeho kasační stížnosti nakonec bylo vyhověno. Stěžovatel dále uvádí, že se nachází v tíživé ekonomické situaci, kdy nedisponuje finančními prostředky na úhradu cestovních nákladů spojených s návratem do vlasti, a proto nelze předpokládat, že bude v budoucnu disponovat finančními prostředky k opětovnému odjezdu z vlasti zpět do České republiky. Kromě toho se obává ohrožení svého života ze strany věřitelů, kterým nesplácí poskytnuté půjčky. Co se týče možné újmy jiných osob, její vznik stěžovatel vylučuje. Na území České republiky žije řádně od roku 1988 a celou dobu spolupracoval se správními orgány. Závěrem stěžovatel odkazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2014, sp. zn. 1 Azs 160/2011 (všechna rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z <http://www.nssoud.cz>), které připouští ve věcech týkajících se správního vyhoštění (tedy ve věcech sice odlišných, přesto s týmiž dopady pro účastníka) přiznání odkladného účinku i tehdy, nejsou-li ze strany navrhovatele uváděna dostatečná skutková tvrzení. Konečně trvá stěžovatel na tom, že přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem, přičemž žalovaný tuto skutečnost ani netvrdil, ani neprokázal, byť břemeno důkazní dopadá podle ustálené judikatury na něj (viz usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 23. 10. 2003, sp. zn. 52 Ca 9/2003).

pokračování

[6] Žalovaný navrhl zamítnutí uvedeného návrhu. Setrvává na názoru, že účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu pro stěžovatele nepředstavují nepoměrně větší újmu, než jaká může vzniknout jiným osobám. Poukazuje dále na výjimečné použití tohoto institutu a zdůrazňuje, že stěžovatel musí osvědčit vznik újmy, která musí být v příčinné souvislosti s výkonem napadeného rozhodnutí, přičemž však musí jít o následek určité intenzity. Důvody uváděné stěžovatelem neprokazují vznik následku takové intenzity a zároveň nejsou v příčinné souvislosti s výkonem napadeného rozhodnutí. Stěžovatel se návrhem domáhá de facto řešení svého pobytového statusu. K takovému účelu ale odkladný účinek neslouží.

III. Posouzení návrhu Nejvyšším správním soudem

[7] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud přizná žalobě odkladný účinek, *jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem*. Ve smyslu § 107 s. ř. s. uvedené podmínky platí přiměřeně i pro odkladný účinek kasační stížnosti.

[8] Odkladný účinek představuje institut mimořádné povahy. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u něhož by bylo možno automaticky očekávat přiznání odkladného účinku. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Tento postup proto musí být vyhrazen pouze pro výjimečné případy.

[9] Nejvyšší správní soud při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku reflektuje jednak hledisko *veřejného zájmu*, při současném porovnání *újmy stěžovatele* (nebude-li odkladný účinek přiznán) s možnou *újmou, která by mohla vzniknout jiným osobám* (bude-li odkladný účinek přiznán). K přiznání odkladného účinku může tedy kasační soud přistoupit teprve poté, osvědčí-li, že újma stěžovatele, jako důsledek nepřiznání odkladného účinku, by byla nepoměrně větší případné újmě jiné osoby, bylo-li by takovému návrhu vyhověno.

[10] Důvody možného vzniku *nepoměrně větší újmy* stěžovatele oproti jiným osobám jsou přitom vždy subjektivní, závislé zásadně na osobě a situaci stěžovatele. Z právě uvedeného plyne, že stěžovatel nese také břemeno tvrzení; očekává se tak od něj uvedení konkrétních a relevantních tvrzení a podrobné rozvedení, v čem konkrétně tuto možnou újmu spatřuje a jakou intenzitu případná újma má (srov. například usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 6. 2. 2013, č. j. 45 A 4/2013 – 29, publikované pod č. 2852/2013 Sb. NSS).

[11] Nejprve se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda by případné přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (tedy sistace účinků napadeného rozsudku krajského soudu) vůbec mohlo vyvolat důsledek, o který stěžovatel tímto návrhem usiluje, tedy

existenci legálního oprávnění setrvat na území České republiky do doby skončení řízení před zdejší soudem. Obecně platí, že žadatel o mezinárodní ochranu neztrácí toto své postavení ani po dobu soudního řízení o žalobě proti rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany (§ 2 odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“)], neboť podání žaloby je obvykle *ex lege* spojeno se systací účinků azylového správního rozhodnutí (§ 32 odst. 2 věta první zákona o azylu). Za této situace má takový žadatel podle § 3d odst. 1 věty první před středníkem citovaného zákona i nadále právo setrvat na území a jeho pobytový režim se tak neposouvá do režimu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. Pravomocným rozhodnutím soudu o žalobě sice cizinec postavení žadatele o mezinárodní ochranu ztrácí, podá-li ovšem proti rozhodnutí krajského soudu kasační stížnost, je s tímto podáním opět *ex lege* spojen odkladný účinek, přiznával-li zákon odkladný účinek již předcházející žalobě (§ 32 odst. 5 zákona o azylu). Za této situace je pak cizinec oprávněn požádat o strpění na území, ve smyslu ustanovení § 78b odst. 4 zákona o azylu.

[12] Z hlediska procesního je nicméně třeba zdůraznit, že v nyní posuzované věci s podáním žaloby proti rozhodnutí žalovaného nebyl spojen odkladný účinek přímo ze zákona (viz § 11a odst. 3 věta poslední zákona o azylu) a krajský soud správnímu rozhodnutí k žádosti stěžovatele odkladný účinek nepřiznal. Odkladný účinek kasační stížnosti přitom může vést toliko k systaci účinků napadeného rozsudku krajského soudu o zamítnutí žaloby, a nemůže tedy bez dalšího ovlivnit stále trvající právní účinky správního rozhodnutí. Za této situace proto pro stěžovatele přiznání odkladného účinku jeho kasační stížnosti relevantní smysl nemá. Z tohoto důvodu se Nejvyšší správní soud již nezabýval další argumentací stěžovatele.

[13] Co se týče okrajové poznámky, dle které by stěžovatel měl mít možnost setrvat na území České republiky do doby, než bude pravomocně rozhodnuto o jeho kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud pro úplnost odkazuje na své usnesení ze dne 6. 1. 2016, č. j. 2 Azs 271/2015 - 32, podle kterého *„návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti dle § 107 odst. 1 s. ř. s. ve věci zrušení povolení k trvalému pobytu nelze vyhovět, opírá-li se pouze o obecnou argumentaci právem na spravedlivý proces (právo osobně se účastnit řízení a být v úzkém kontaktu se svým zástupcem), aniž by zde byly další, individualizované a závažné okolnosti, které mimořádné vyloučení účinků pravomocného správního rozhodnutí odůvodňují“*. Ačkoli se toto rozhodnutí týkalo jiného typu řízení v oblasti cizineckého práva, zdejší soud nepochybuje, že v něm vyslovené závěry lze přiměřeně vztáhnout i na řízení azylové.

[14] Při vědomí, že obě podmínky uvedené v § 73 odst. 2 s. ř. s. musí být splněny kumulativně, a za situace, kdy jedna podmínka pro přiznání odkladného účinku očividně naplněna není, neboť účinky kasační stížností napadeného rozsudku nemohou pro stěžovatele znamenat újmu ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s., je již bezpředmětné zabývat se druhým kritériem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, tedy zkoumat, zda by přiznání odkladného účinku nekolidovalo s důležitým veřejným zájmem.

[15] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že usnesení o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj

pokračování

předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. června 2017

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu

v zastoupení JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu